

Előfizetési díj	
Idékre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 ..
Negyedévre	3 ..
Egy hóra	1 ..

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasenstein és Vogler (Neuer Markt 11). Pesten: Lang Leopold (Erzsébet-tér 9. sz.)

Nyilttéri cikkek

garmond sorá után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

negyedik félévi folyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezleskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t előfizetők méltó igényei kielégíttessenek.

Előfizetési árak maradnak a régiek:

Jul.—decz. félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Jul.—sept. negyd. 3 frt. Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelemztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben olcsó könyvek megszerzése által, a „K e l e t” előfizetői részesülnek.

A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvár sz. kir. város igen tisztelt választóihoz!

Kolozsvár mélyen tisztelt választóinak többsége engem azon kitüntető szerencsében részesített, hogy ma ezen lelkes város egyik országgyűlési képviselőjének tekinthetem magamat.

Mélyen érzem én a részembe jutott bizalom valódi becsét és értékét, mert meggyőződés szerint a szabad állam szabad polgárai, polgártársuknak ennél szebbet és értéke sebbet nem nyujthatnak; de egyszersmind helyet kell adnom azon felfogásnak is, hogy e bizalom a legfontosabb kötelességet szabja előmbé: a haza és e jóra törekvő város igaz és szent ügyének védelmét.

S bár az emberi véges erő korlátai elől kitérni nem lehet, de azért tántoríthatatlan hiva leszek azon jelszavammak, mely alatt már évtizedek óta küzdök: **buzgón és törhetlen akarrattal munkálni e város javáért.**

Fogadják tehát t. polgártársaim legőszintébb, legforróbb köszönetemet.

Legyenek meggyőződve, hogy polgári és társas-életünk bármelyik osztályának, minden oly érdeke, melynek őshangzásban a közhaza összes javával, felszínre kell jutnia, oly szent lesz én előtttem, melynek védelmében és kivívásában, igyekeztem, buzgalmam és odaadó törekvésem meglankadni, kifáradni soha sem fog.

Éljen és virágozzék örökre e város, melynek fényes multjával beérnie, — s polgárai őszszetartása mellett egy szebb jövő iránti vágyait, reményeit feladnia nem lehet, nem szabad.

Kolozsvár, jul. 5.

őszinte polgártársuk:

Hajós János.

Tisza Kálmán beszéde.

Pest, július 4.

(A.) Tisza Kálmán ur az ellenzék azon tagjaihoz tartozik, kik legkevesebb rokonszenvet képesek ébreszteni. Modora, föllépése, politikája, következtetlenségei, tévedései s ama dicsvágy, mely az ész helyett minden tettének titkos rugóját képezi, mindezek oly sajátások, melyek nem igen alkalmasak Tisza urat nagyon sympathikus egyéniséggé tenni. Van benne valami viszsztatásító, démonias s mindenki tudja, hogy ellenzékünk azon szomorú szerepe, melyre az utolsó három évben kárhoztatva volt, a geszti olygarcha hatalmának következménye. Azért nem is esoda, hogy Tisza Kálmán népszerűsége ama pártával együtt, melyre ő saját bélyegét nyomta, szakadozni kezd s a józan közvélemény által foszlányokra tépetett.

Csak Debreczen, a mindig „hú” város az, hol Tisza számára még babérok termenek. De milyen babérok? Bizony nem irigyeli tőle senki, főképp ha olyanok, minőket ő legközelebb, kép-

viselővé történt megválasztatása alkalmával szerzett. Az ellenzék vezére nagy beszédet tartott választói előtt; de e beszéd, melyet mondott, a szellemi szegénység oly végtelen fokát árulja el, minőt még Tisza Kálmántól sem vártunk. A szerencsétlenség még a győnge jellemnek is bizonyos méltóságot szokott kölcsönözni. Tisza Kálmán beszédében mindent találunk csak méltóságot nem. Kicsinyes, durva, rágalmozó és személyeskedő e beszéd minden része. Gorombáskodik mindenkivel, gazembernek nyilvánítja a kormányt, neki megy Deák Ferencznek; szóval a szerencsétlenség iskolája — melyen a baloldali az utolsó választásban átment — vezérét sem bölcsőbb sem mérsékeltebbé nem tette. —

Mintha csak Csernátóny peczérus cikkeinek egy szellemtelen másolatát olvasnók, olyan Tisza beszéde. Mindkettő mestere a gorombáskodásnak, a kocsmái hangnak, mindkettő fenyegetőzik, mindkettő egyetért abban, hogy a „becsületes emberek” pártját kell megalkotni, csak hogy Tisza önzésből nem meri ez eszmét oly nyíltan kimondani, mint irópandurja Csernátóny. Különbén e „becsületes emberek” pártja közel áll a megvalósuláshoz; hiszen Tisza megengedte, Csernátóny meg akarja. Már pedig ki lenne hivatottabb e „becsületes” pártot megalkotni, mint Csernátóny?

Mindezek daczára mégsem merjük hinni, hogy a Tisza-Csernátóny kottéria, a vak párt-szenvedély e profétái, az ő baloldali infallibilitásuk daczára most az egyszer ne csalódnának. A fusió — a Deák-párt közjogi programja alapján létrejöhet ugyan a jövőd országgyűlésen, de több mint valószínű, hogy ha létrejönne, akkor Tisza és Csernátóny urak nélkül és ellenére történék. Ezeket az urakat a szélső-balnak ajándékozzuk, melybe rágalmozó tehetségök folytán leginkább illenek. Vannak az ellenzéknek józanabb elemei is, s ha ezek jövőre nem engedik magokat Tisza démoni szelleme által terrorizáltatni, hanem saját meggyőződésüket s a nemzet akarátát fogják követni, akkor bizonyára létrejö köztük s a Deák-párt között az általánosan óhajtott fusió, si no, no. Ha nem csatlakoznak hozzá, akkor a Deák-párt maga folytatja a nagy munkát, melyet megindított, s melynek befejezését a nemzeti megkönnyebbitette neki az által, hogy delimálta az ellenzék számban és szellemi erőben. Az ellenzék nem lesz többé képes agyonbeszélni a jót, tönkre tenni a legtisztább szándék megvalósítását: nincs többé joga a nemzetre hivatkozni, mely bizalmatlanságot szavazott neki.

A balközép elvesztette félelmes jellemét: hadd mennydörögjön Tisza, hadd gorombáskodjék Csernátóny, ha azt hiszik, hogy evvel megmentik a hazát, ez az ő bajok. A Deák-párt politikai bölcsesége azonban tudja, hogy ily módon nagyot, nemeset és állandót alkotni nem lehet. —

Vitéz Tisza László ur!

„Az unióért vérzettem már akkor, mikor a gyermek, nemesen fellángolni képes Salamon (Ferencz) csak kihirdetését hallgatta lelkesülten a tordai templomban.”

Fz foglaltatik többek közt Tisza Lászlónak a tordai választókhoz intézett beszédében, mely baloldali modorban, egyetlen eszmét sem tartalmaz, hanem saját programmiratom koncezin rágódik elejétől végig, a szokásos hősködéssel és világosság gyűlölfeliditésekkal.

Nem érdemes szót szaporítani a kétségbeesés végső erőfeszítéseit tanusító, tiz rőfos polemiaira. Programomban mentül kevesebb volt Tisza Lászlóra vonatkozó, pedig ha én venném elő bármelyik beszédét, bizony nem volna bajos azt a benne foglalt igen vékony logikát nevétségessé tenni. Fontosabbnak tartottam olyanokat mondani el a választóknak, a mik a közügy szempontjából előttem gyakorlati hasznuaknak látszottak.

Elég legyen most is csak a fentebbi passusra tenni megjegyzést. Jellemző az, hogy némely nagy térfin saját tudatával s a közönség tudatával is melyhez szól, képes nagy hátrán ellenkezőt állítani.

Tisza László kérkedik azzal, hogy ő 48-ban honvéd volt, míg ellenben azt állítja, hogy én nem voltam az.

Már pedig a száraz valóság az, hogy szegény ember létemre én is felesküdttem honvédnek, 1848. szeptember 20-án, még pedig azon zászlómba, melyről nem csak Bem és Kemény Farkas, hanem az egész haza dicsérettel emlékezett. Ez a 11-dik zászlóalj. Decemberben 1848-ban, Bánffy Hunyadon áttettek tüzérnek azon hatfontos üteghez, mely mintegy hozzá volt ragadva a 11-dik zászlóaljhoz, s melyhez hatvanegyed magammal tartozván, ezen számból 49 juniusában csak hatan voltunk már életben, többnyire sebesülten, s utóbbiak közé tartoztam magam is, hogy különben sirom fölött azon charlatánok orditoznának és dictioznának, kik önző politikai érdeken üres demonstratiót csinálnak a legnemesebb hazafiai önfeláldozás emlékeiből.

Tisza László ur igen könnyen felfoghatja, mily mély benyomást tesz vala a tordaiakra, ha programomban egy, a következőkhez hasonló passust illeszték be:

„En tisztelt honfitársak, a Bem táborának egyik élő maradványa vagyok. Azon ágyúüteg, sőt többet mondok, azon két ágyú egyike mellett forgolódtam, mely a csucsa szorosbeli csatának egész súlyát viselte több órai folytonos küzdelemben, többnyire kartács tüzből és kartács tüzzel. Emlékezhettek pedig tordai atyánkfiai, hogy ezen csata gátolta meg leginkább, hogy Torda nem jutott N.-Enyed sorsára.”

Ezen stratégiai valóságon épülő hely kétségkívül igen hatásos kortesfogás lesz vala a tordaiakhoz intézett iratomban.

De hallgattam egész honvédi életemről. Mert azon érzem, hogy az ember erejéhez képest megtette kötelességét, nem tūri meg, hogy bizonyos czélok elérésére eszközül használtassék. Minden jó érzés emberre bántólag hat az ily dicsekvés, mely azt foglalja magában némileg, hogy más talán kevesebbet tett volna.

Elismerem, az élelmesség egy neme mindent gyékényre rakni ki, és árulni, a mi érdeme csak lehet valakinek. De én megvallom, ha valami keveset produkáltam is, a dolog kereskedelmi oldalához nem volt semmi kedvem.

Tisza László vitézségét eddig sem vont a kétségbe senki. De ennek utánna még kevésbé fogja.

Mert valóban nagy bátorság oly merészen insinuálni a tordaiak előtt, hogy én, Salamon, nem voltam honvéd, — azon tordaiak előtt, kik közül igen számosan tudják, hogy igen is az voltam mindkét testvér bátyámmal együtt, kiknek egyike mint százados esett el a szelindeki csatában, másikat pedig Tordán mindenki ma is ismeri, — ki mint kálvinista pap mi lehetne egyéb, mint kissé baloldali? — Ha más nem, legalább ez felvilágosította kétségkívül Tisza László urat, ki ugy látszik, nagyon érdeklődött a rám vonatkozható adatok iránt.

Minden argumentálása ilyen az ünnepeit félfinnak. Tudva mondani valótlanúságot másra, magát pedig dicsérni! Szóval „ki a legény a csárdában!”

E Tisza László egész nem épen illedelmes politikája! Hogy ez így van, alkalmasint maga sem segíthet már rajta, de én sem.

Salamon Ferencz.

Reflexiók külföldön a választások alatt.

Imnan Hohenzoller, nyárhó 24. 1872.

(Vége.)

Hogy a levert nemzet geniusát a kémeknek el ne árulja, a fájdalmat ömagába kellett visszafojtani és a sebekből kisarjadzótt nemzedék a fájdalom gyermekei lőnek. Láttatok már gyermeket az anyjának ömcsokjai nélkül a költői kor boldogsága nélkül vasvesző között — némaságra kárhoztatva felnőni? Azt hogy mit szenvedtek a bitófin meggyilkolt vértanúink — azt ti nem tudhatjátok ugy mint mi, mert nem láttatok a megtörtött szemszögűt, nem láttatok a meredt halálfő rémesztő kifejezését, .. és mindezt nekünk akkor kellett látnunk midőn szemünket ártatlan gyermeki örömmel legelőször akartuk az ég felé fordítani. Tudjátok-e ti jó urak, mily irtoztató kin volt ez? — és a gyermeknek még kinjárt sem volt szabad elárulnia .. mert a kémek szemé mindennütt kísért. Ti kiállott szenvedéseiteket egész órátiokban elmondátok — mi elmondjuk nektek mit hallottunk haldokló vértanúink hörgéseiből .. mit hallottunk sirjokból felhangzani midőn lopódzva honvédeink temetőibe mentünk: „Áldás hazánkra” — volt utolsó lehelletük. „Áldás hazánkra” hangzott fel a sir mélyéből. — Mi dicső honvéd társainkal nem hallottuk panaszkodni és így azért noha mindennütt a

halált és a bakót láttuk, áhitattal rebegjük el magunkban: „az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért.” — Ti jó urak! tudjátok-e mit tesz az: hogy édes nyelvünkön nem volt szabad iszentünkhez fohászzkodni! hogy idegen nyelven kellett eszünket törnünk! keseredettek mert némák voltunk. És midőn mély bánatunkban hallgatánk és csevegni nem tudtunk, bus anyánk így szólott:

„Száz ágon, hallgató ajakkal,

Meddig ültök csüggedt madarak?

Nincs talán még elfeledve a dal,

Melyre egykor tanítottalak!

Vagy ha elmúlt s többé vissza nem jó

A vig ének s régi kedvetek:

Legyen a dal fájdalmas, mérőngő ..

— Fiaim, csak énekeljétek!

Tehát ti jó urak és hazafiak! ne kényszerítsetek minket, hogy a világ itéletére bizzuk, valjon melyik fájdalom lehetett tisztább, — melyik kínzóbb, a férfi vagy az ártatlan gyermeké? — És mert öröm helyett komolyság közt kellett gyermekéveinket töltetünk, értsétek meg ti nagy államférfiak: hogy mi gyermekségünk óta csak a valót tanultuk becsülni, mi nem indulunk az urak után s azért a valónak terhes de practikus munkáját — ha mindjárt gyarló is — inkább becsüljük mint a hazafias phrázisba burkolt ígért földjét, mert jól tudjuk:

„A Turkish heaven is easy made

'Tis but b l a c h e y e s and limonade.”

Öseink egy nagy kincset — szép hazánkat — hagyták nekünk örökségül. Krónikáink világos betűkkel mondják, hogy e kincs már több ízben világszerte fénylett: mi e fényt ismét visszanyerni ohajtjuk. Egy némelyik ki magát honatjának — hazafinak hieszteli, azt tanácsolja: forgassuk fel mai alkotmányunkat, súlydjünk vissza a multba; szegények abban a visióban élnek hogy ez által egyszersmind multunk dicsőségéhez is közelebbek leszünk s a jó szívű — de gondolkodni nem tudó nép szentül hisz a prophétáknak. Tehát mit tegyünk? Barátim! mai nap már annyira előre haladt a világ hogy a legjobb alkotmány sem képes valamely nemzetnek a kincset — hazáját biztosítani. Nekünk szellemi fegyverekkel kell hazánkat meghódítanunk — ha azt elérnünk sikerült, régi dicsőségünk nem fog sokáig az éj homályában késni.

Nyelvészeink kutassák tudományukkal a nyelvünkben rejlő kincset; iróink kutassák és közöljék mit sугall nekik a nemzet geniusa: zenészeink — szólaltassák meg — képzőművészeink alakítsák műremekekben geniusunkat; tanítóink oktassák népünket, hogy kivétel nélkül mindenki — ki e hazában él — írásból, könyvből meg is tanulhassa a mit mai nap már okvetlenül tudnia kell: nevelőink, szüleink n é m e t kitartással szoktassák a fiatal nemzedéket munkára: természetbuváraink segítsenek birtokba ejteni a haza földjét; gazdáink szarítsák ki a halált lehelő mocsárokat hogy testileg, szellemileg gyarapodjunk és szaporodhassunk; nemzetgazdáink gondoskodjanak az ipar és kereskedelem erőforrásainak biztosításáról; törvénytudóink hozzanak oly törvényeket, hogy mindenki ki e hazában él — bármily rangu, nyelvű vagy vallásu is legyen — a világ itélőszéke előtt ne mondhassa hogy igaztalanul bántak vele; államférfiaink ügyeljenek a haza érdekeinek a kor szükségéivel való kiegyeztetésére és az egész nemzet adjon teljes erőt a kormánynak, hogy az eszme — a szó — a nemzet testében vérré is váljék. Édes magyarom! borzasztó a munka, mely ránk vár — őseinknek ily nehéz munkája nem volt, mert még a test- és szívkorszakban éltek. Akkoron a szép szó — a jó szó még igen sokat használt — mai nap egyedül a rövid szó és hosszú munka használhat, mert az idegélet korszakába jöttünk.

És most végül tán tudni szeretnéd, milyen lesz a magyar nemzet — ha a jó teremő művelődésének, hazánk felvirágzásának tetőfokát elérnie megengedi! Olyan lesz-etalan mint most a talján, spanyol vagy franczia? olyan-e mint a német, angol vagy mint a hidegen számító és merész calculus amerikai? A magyar nemzet művelődésének tetőfokán is magyar marad, mert ősi faj-nemzet, nála a szív és ész műveltsége egyaránt fog akkor tündökölni. Nézd Széchenyi gyakorlati munka erejét, Eötvös tisztá humanizmusát, Deák állam bölcsességét és nézd e három férfinak szeplőtlen nemes szívét. .. ilyen; csak ilyen lehet a magyar, hazája boldogságának és felvirágzásának tetőpontján! És nem dobog örömtől szíved, ha e három férfinak jellem kristályán át dicső jó-

vönkbe nézhetsz — Nemzet! Ébredj öröme! kötelességeid vannak.

„Mi zaj riad, mi nép tolong Alpár határidon!?

Dr. Török Aurél tanár.

Tisza Kálmán beszéde választóihoz.

(B. K.) A lapok hozzák Tisza Kálmán beszédét ellenzéki választóihoz Debreczenben. Az országgyűlés előestéjén a pártvezértől mondott beszéd a párt irányát szabja meg, s így nekünk is sulyt kell fektetnünk e beszédre. Tesszük tehát megjegyzéseinket a legnagyobb higgadsággal és részrehajlatlansággal; s minthogy a történelem tanúsága szerint sok igazságot néztek az emberek hazugságának, hozzá tesszük azt is, hogy az igazságot ugyadjuk, a mint a mi szemünk látja; nem tudjuk úgy fogja-e látni olvasónk is.

A beszéd minden szava előnkbe tárja azt a roppant különbséget, mely a két párt vezérferfiain közt van, nem elvek, nem meggyőződés, hanem tisztán személyi tulajdonságok tekintetében. Deák egy szóval sem támadott senkit és Tisza beszéde minden részében vádaskodás. Kitűnik itt is a két párt különbsége; egyike rontás, a másiké: alkotás. Lássuk azonban néhány szavát:

„Nem is említve a régebben történeteket, méltóztatnak azt tudni, hogy nincs a kisebbitésnek, a gyanúsításnak, a rágalomnak oly neme, a melylyel néhány hó óta pártunkat általában és gyakran csak egyéniséget külön is meg ne támadnák: a kormány, a kormánypárt s a sajtónak rendelkezésekre álló része.

Teszik ezt nem tekintve sem a méltányosságra, sem az igazságra, sem még csak azon szeméremre se, a melyet a politikai küzdelmekben megtartani kellene. Teszik csekély egyéniséget illetőleg azért, hogy polgártársainak eddig bennem helyezett bizalmát megingassák s tölem legnagyobb kincsemet, szeretetüket és jóindulatokat elragadják.“

Igaz pártküzdelmünk a választás alatt szokatlanul izgalmas volt, hasonló a forradalmi időkhez, midőn a pártok nézeteik szerint idomítják a maguktól is jól ismert igazságot; a tusa higgadt nézője megütődve látta, hogy a mi az egyik lapban igaznak volt mondva, a másikban a legmerészebben rá volt kiáltva, hogy hazugság! De évek fognak telni s megterem az ünzetlen történelmi bíró, ki majd szemébe fogja mondani Tisza urnak, mennyire nem illettek ép a balpárt vezér ajkaira az idézett szavak: el fogja mondani, hogy pártunk sohasem vonta kétségbe az ellenpárt hazafiasságát, hanem igen is kétségbe vonta, hogy törekvéseink megvalósulása a hon javára fogna történni, és ha pártunk meg volt győződve, hogy eddig követett útján éri el a hon javát, a másik irányról egyebet nem is mondhatott. A független bíró kétségtelenül rá fog találni a ránk szórt: „jogfosztogató, hazaáruló, bérencz rabló“ szavakra, de hiában fogja azt keresni a Deák párt; de rá fog találni arra is, hogy mi a haza független többsége által alkotott törvényeket, s ebben a kiegyezést fen akarjuk tartani s az ellenpárt az a ki neki ront azokat fel akarva dálni s így a pártunkra tapasztott szavak inkább illetnék a támadót, mint a megtámadottat. A bíró majd elmondja, hogy a pártok ez életküzdelmében a kimaradhatlan rágalmazás mindkét részén meg volt, de ezeket mérlegbe fogja vetni s ekkor kitűnik, hogy a kis párt mily nagy volt e téren s mennyire elfogult vezére, ki ezt nem látta.

Igaza van Tiszának: hogy a rágalom és gyanúsítás nem tudja megingatni a jókat, hogy nem tekintve semmire, hiven megálljanak a jó ügy mellett küzdelemben. Tiszta példáját látjuk ebben a sepsi-szt.-györgyi balpárti casinó felszólalásában s az ellenzéki Horváth Gyula mai levelében. De a rágalmazásnak másnemű gyümölcsei is vannak: a kinek nincs értelme s alkalma, hogy az ellenkezőről győződjék meg, hitelt ad neki s ennek is bizonyosságai az országgyűlés előforduló verekedések.

„Nem tudja az ember, — mond Tisza — ne vessen-e? vagy bosszankodjék akkor, midőn azok, kik ezt tesszik, azon férfiu nevére hivatkoznak mind untalan, ki most megválasztatásakor is az ily eljárást oly határozottan elítélte.“

Tisza Kálmán sem teheti, hogy ne fájjon aból a mézes pogácsából, melyből ez idő szerint egész pártja él. Értjük alatta ezt a ráfogást a mely szerint más a jobboldal a most többségben levő párt, és más vezére. Tudvalevőleg az egész országban a hol jobboldali képviselőket választottak, minden képviselő magát Deák követőjének vallotta; a balpárt pedig azt mondja nem azok. Nem formaszerinti le hazudtolása-e ez az ország többségének, mely szerint egyebet akarnak, mint a mit mondanak. Alkotmányos országban kormánypárt nem is létezhetik, mivel a kormány mindig egyenes kifolyása a többségnek, s rögtön megszűnik kormánya lenni az, mely megszűnik a többség akarata kifizolásának lenni. Jelen minsteriumunk egyenes kifolyása a mult hongyűlési többségnek; párt csak a többség pártja lehet. A kormány mindig egyénekből áll s egyén hibák nélkül még nem jött e világra s így kormányunk is vannak hibái; ha e hibákat talán nagyoknak tartaná a többség s cabinet-válság követ-

keznék be, a párt akkor is annak maradna, a mi ma s így e pártot ma sem szabad az ellenzék célzatával kormánypártnak nevezni.

Meggyőződés, — mond végre — hogy általam a mult alkalommal jelzett s ma is fenntartandó teendőinkhez még az is járult, fontolóra venni: vannak-e s ha igen, melyek azon alkotmányos utak és módok, a melyeken régen kitűzött elveink és törekvésünk sértetlen fenntartása mellett kiragadjuk a hatalmat azok kezéből, kik eljárásukkal a haza s a trón jövőjét veszélyeztetik.

Megjegyzem, hogy nem tekintem én erre az egyedüli módnak, hogy mi ragadjuk kezünkbe a hatalmat.

Meg vagyok arról győződve, hogy az ellenpártnak is vannak oly hazafias érzelmi tagjai és hála istennek, ismerek, tisztelek köztük én is ily férfiakat, kik belátják a nagy veszélyt, mely a rájuk is homályt vető, de igazában csak nehézség hatalmának használó garázdálkodásokból ered, s reményem, ezek magok lesznek az első, kik ezen hatalom megtörésére fognak igyekezni.“

Tisza beszéde e részben határozott kiterjedést ad annak, mit az Ellenőr pendített meg legelőbb, hogy kész a jobboldal egy részével szövetségre lépni a kormány megbuktatására. Mi e nyilatkozatot igen kedvező jelnek tekintjük. Egy akkora párt mint a Tiszáé, a Deák-párt bármily kis töredékével sem léphet szövetségre sarkalatos elvei feladása nélkül s ebből az következik, hogy az elveket maga is oly túlértéknek tartja, hogy kész tudni rajtok egy cabinet bukásért melynek hibául csupán választási visszaélést tulajdonít. A pártvezér ugyan hozzá teszi nyilatkozatához a régi elvek sértetlen fenntartását, de a szövetség külön főtörekvéssel lehetetlen.

Tisza nyilatkozata kétségtelen tanúsága a balpárti politika változásának, a jövő országgyűlés fogja felmutatni e változás eredményét. A kimenetelt feszülten várjuk.

Öszinte szavak.

Alsó-Gáld, Jun. 30-ik 1872.

A Kelet tegnapi számában a küüllőmegyei névtelen levelező által felhiva érzem magamat, nem neki felelni, hanem azon eljárásról, melyet a „Magyar Polgár“ szerkesztője irányomban tanusított, a fátvölt felbontani.

A vásárhelyi ellenzék máj. 11-diki előértekeztetésén, bátor voltam nézeteimet a kilenczes bizottság által elfogadásra ajánlott programmal szemben az értekezlet általános rosszálása és mint írva volt indignatioja között elmondani. Midőn a vita ezen indítvány felett befejezve lett, az értekezlet elnöke felhívta az értekezlet azon tagjait, kik az előterjesztett programot változtatás nélkül elfogadják, hogy ennek jelül kezeiket tartsák föl, s miután rajtam és egy két egyénen kívül mindenki kezét feltartá a programot az elnök elfogadottnak jelentette ki. Ez a tényállás.

Másnap, az értekezlet folyamáról egy jegyzőkönyvi kivonat forma nyomtatvány jelent meg, melyben az igazsággal ellenkezőleg minden, mit a küüllőmegyei levelező reám vonatkozólag írt, meg vala említve. Midőn ezt elolvastam felkértem Elekes György barátomat, hogy beszélne Papp Miklós ural mint az értekezlet egyik fungens jegyzőjével és az egyetlen erdélyi ellenzéki lap szerkesztőjével, hogy a midőn az én megegyeztetésem és leszavaztatásomat oly mohó örömmel constatálják, méltóztatának egyszerű mind az igazsághoz is hívek maradni, és ennél fogva oly dolgokat rólam nem kinyomtatni, mit én nem tettem; ti. i. indítványom visszavételét, a mely nem vissza vétetett, hanem az értekezlet által elvetetett. Erre Papp Miklós ur, mind Elekes György előtt mind pedig előttem kijelenté, hogy egy ezen dolgot, mind pedig a már elküldött telegrammok, lapjában helyre fogja igazítani.

Vártam 10 napig, semmi nemű helyreigazítás lapjában a fent említett urnak meg nem jelent. Ekkor küldtem a Magyar Polgár szerkesztőjének egy nyilatkozatot, melyet sem ki nem adott, sem válasza nem méltatott. Ha jól emlékszem ezután Elekes György küldte be ugyan e nyilatkozatot kinyomtatás végett, mely irántami szivesége Elekes Györgynek hasonló sorsban részesült az előbbivel. Ugyan a küüllő ellenzék több tagjának egy az igazság constatározására irányult nyilatkozata, melyet akkor Elekes küldött be, hasonlólag a Polgár archívumában penészedik.

Mind ezekből világosan látható, hogy a „Magyar Polgár“ szerkesztője, sem adott ígéretét be nem váltotta, sem a méltányosságot olyan emberekkel szemben nem gyakorolja, kik vele nincsenek egy véleményen, sőt telegrammokban is képes egy olyan embert compromittálni, kiről az insinuatik daczára az ellenzék érdekében a hallgatást elvárja és felteszi.

És én valóban hallgattam volna csak ugyan, ha hosszabb gondolkodás után reá nem jövök, hogy az oly lapok, mint a Polgár és az oly egyének, mint Papp Miklós ur, az ellenzék ügyének többet ártnak, mint az összes minsterium, és az egész jobboldali sajtó; de, miután ez tiszta meggyőződésemmé vált, sem hallgatni nem fogok, sem pedig cifra frázisokkal magam el nem ámitatnom, hanem őszves erőmből, (mi ugyan nagyon csekély) oda fogok törekedni, hogy az ellenzéknek iránya a jövőben a javítás, ne

a piszkolódás; az igazság kimondása, ne annak elferdítése legyen.*)

Horváth Gyula.

BELFÖLD.

B.-Szoínokmegye, jul 3.

(Lápos-vidék helyzete a választás alatt és után.)

Lehetlen szatirát nem írni, visszaidézve emléünkbe a választást közvetlenül megelőző napok fánatizált kortes hőseit és a lap-irodalom által — M. Polgár, szabad Magyarország, szabad népszájlója — vétrura vezetett választás és nem választás polgárok sajnálatra méltó magatartását. Mult hó 27-ke lévén a szekértörés napja Deészen, mint megyénk székhelyén, mivel az itteni alvezérek már a csata előtt utolsó töltésüket elpufogatták, a sz. szabadság nevében hihetőleg a „baloldal országos és erdélykerületi végrehajtó bizottság“ rendeletéből 25-én Deész vidékének két lángoló arczu, vérü, lelkes (!?) fiatal busmagyarját menesztették ki, megtartani azt „mi elveszett vala.“ Ők jöttek tehát és zengtek az egyik: „atyafiak! két hete éjjel nappal járok-futok, ez idő alatt se nem ettem, se nem ittam (vizet, hisszük hogy nem), se nem aludtam!!! testem bádgyadt, de lelkem éber! a sz. szabadság nevében szavazzanak a baloldalra, ha a hazát a rajta élő verszivőkől meg akarják menteni és szívöken hordozzák a haza boldogságát!! A fiatal hősök elrobognak azon boldog tudatban, hogy a szegény nép hiszi a hihetlent is! 25 és 26. mint indulás napja — a szónoklatok napja volt; a hivatlanok egész legioja sűrű forog és beszél, az az ordít, mert értelmesen beszélni késztelen. Szivünkől sajnáltuk, hogy „Papp Miklóst, Tóvölgyit (nálunk Tóvölgyi Tifasnak hívják) és népeit e két nemzeti napon nem hallottuk! A minnek kezdete van: eléri az ember végét is. Így jártunk mi is. Végre Deészen voltunk. A deészi polgárság egy része t. papjuk vezérlete alatt, régen tudtuk, hogy baloldali; de hogy ezeknek nejeik, leányaik és konyhaszolgálók mily lényeges szerepet játszanak a „baloldal országos végrehajtó bizottságában“: erről fogalmunk sem volt. „Hazaáruló, huncfut tolvaj, rabló, gazember, bitang“ kiabálások, nyelvtörőgetések kísérték a jobboldali szavazókat a megyeházáig; sőt egy szolid (!) szép nő, nem általotta köntösét fölemelve a publicum szeme láttára — testének azon részét paszkolni kezecskéivel, melyre más becsületes ember ülni szokott. És még hányan lehettek — ily a szenvedély által lerészegedett mégarák!

Az egész komédiában csak az a fájdalom! miszerint a magokról megfélekedett — a hazafias szent nevében botránys és botránkoztató nők, nem a páriák közé tartoznak: van tisztességes háztartásuk otthon, mint mondják. „Ez elegendő, kik pártolják eme féket vesztett diühöngöket. Ime! hova vezet a rosszul értelmezett hazafiaság.

27-én reggeli 8 órától d. u. 5 óráig zavartalan rendben és csendben folyt le Láposvidék deák-párti szavazata. A legdühösebb baloldali előtt is tárva az ajtó, jöhetett, mehetett, mint neki tetszett. Nem igyabaloldali szavazók felsőbb rendelet folytán! Ha egy nem baloldali merészelt bebocsáttatást kérni a megyeház udvarára: köszönje szerencséjének, ha ép testel menekülhetett. Nem volt kivétel a bizottmányi tagság sem; sőt biztos kutfőből tudjuk, miszerint még az elnököt sem akarták bebocsátani: „ott van az alelnök a gróf helyett“ elélték. Sokkal becsületes embernek ösmérjük Simó Lajost, miutsem elhagyjuk, hogy az ő egyenes parancsára történtek volna azok a kihágások, rendtelenségek, melyekkel emberei a jobboldaliakat uton-utófélen illették; de azt határozottan neki tudjuk fel hibául, miszerint kegyencei, nevében, igen sok dehonostáló szabadságot vettek magoknak, és hogy nem elég érélylyel utasította őket rendre. Az egy Voith Józsefet illeti az előismerés, ki a rendtelenségeket, tulkapásokat erőlyesen rendre terelte. Szavazás alatti és utáni izgatásoknak azon szomorú eredménye lett, miszerint a baloldali ember a jobboldalit nem csak a maga, de a haza ellenségének is tartotta, miből — ha nem lenne oly fájdalmas, sok scandalozus de nevetséges eset merült fel. P. l. ha egy jobboldalival esetleg kezét fogott, ott volt a lelkes kortes kéznél is: „hogy tud magi becsületes jóhazafi egy gazemberrel kezét szorítani“ szavakkal rántotta el őket egymástól. A világi és egyházi előljárók elleni bujtoztás csak nem minden községbeliek között, a finom borok és a pálinka specíesek különféle nemeiből merítette táplálékát. „Menjünk csak haza, papunkat elcsapjuk, vagy főbeverjük, ugy a bírót és jegyzőt is“ daddogák az izgató kortesek gratiájából h a z a f i a s m a l a s z t t a l bőven szaturált polgártársak!

„Szeretem a népet, de büdös“ lehet hallani nem egy demokratától. Mi valóban szeretjük a népet, mert köztűtük élünk, mert közölök valók vagyunk; de szeretetünkön bizonyos fájdalmas érzés vonul át, ha látjuk, hogy a szegény nép, mely minden szőpre, jóra fogékony, csak játékszer a vele banni tudó kezében; ha látjuk, hogy a szegény nép,

Nekünk ugyan, mint határozott Deák-párti lapnak nem lehet feladatunk, hogy az erdélyrészi ellenzék miszeriáitnak orvoslásához járjunk, a közügy érdekében azonban örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy az Augiás-istálójainak kitisztítását, bár indirekt elősegítve egy oly ellenzéki lap létrejöttének útját egyengessük, melylyel tárgyalagos viába lehesse a reform-kérdések fölött éreszkedni. Szerk.

épen azóktól, kiknek célja a nép bőrének lehuzása, oly könnyen engedi magát elcsábítani; ha elgondoljuk, hogy e szegény nép, egész 3 esztendeig nem fogja látni a kivihetetlen ígéretek által megmételtyezett életének ördögét és még is nekik hiszen, várja a bizonytalan Nem a nép büdös, hanem azok, kik eszközeikké aljasítják!

Megjárja curiosumnak egy jó barátom esete a Bánffy-fogadóban — mely a baloldali testtápláló főhadiszállása volt az idő szerint. Említett barátom szállást fogadva az emelet végső kicsiny szobájában 23-án reggel 6 órakor Baló János, Novelli és még egy barna deési polgár által megintetik, miszerint e helyet hagyja el szaporán, azért tehát csak rajta öltözzék és takarodjék, mert ez; a Simó Lajos tanyája. Az illető öltözik gözerővel, nehogy infestálják. A párna alól öltözködés közben kiveszi tárczáját — mely egy nehány frrtal és egy 27-én játszott sorsjeggyel volt terhelve, az ügyféjénél levő szőkre teszi szemök láttára; az atyafiak azonban sürgetik. 5 perc alatt a parancsnak engedelmeskedve készen áll, veszi kezébe kézi táskáját, karjára felöltöjtét, udvariasan kezét fog velök sorra. Baló Jánostól leki-sértetik a grádicsig, itt ismét ajánlja magát. A fogadó ajtajában eszébe jut ott feledt tárczája, egy pár ugrással fenn van, de a tárczának se híre, se nyoma. A 3 polgár rendező kortes — ámbár állítják — hogy a közbeeső 1 perc alatt egy lélek sem járt ott, ők azonban nem tudják hová lett. Káros jelentve a dolgot a rendőrfőnöknel, — együtt mentek a színhelyre — ugyanazon válasz. — Szóval e becsületes 3 db. polgár lenyelvén a korteszívetést — barátom pénzével pótolta.

A szavazás eredménye 147-tel több a Földvári János deákparti jelölt részén. A baloldaliak erőlködéséről, magoknak a többséget biztosítandók, — nem szólnak.

A parton jóval tulcsapott szenvedély hullámai már már a rendes mederbe tértek. Az eszeveszett örlütség utóhatása, a főbb szereplők lehangoltságában nyilatkozik. A roszbachi csata „ha el nem vesztettük volna, megnyertük volna“ világhírű vigasza, nem képes feledtetni a kudarcot a di minorum geniummal, mely betetőződik azon siralmas bizonyossággal, hogy egy becsületes honpolgárnak egy csomó pénzét részint zsebre rakva, részint elfecsérelve: eddig is kevés hitelű politikai szereplésüket, végkép tönkre tették.

Láposi.

Nyilatkozat.

A junius 22-iki Magyar Polgárban egy oroszban maró álnévű író (Oláhfalú lakói közt ily undok fajta nem létezik) Oláhfalú kép viselőválasztásáról szemtelen hazugságokat ír. Alj az rágalom, hogy polgármesterünk egybehívására főispánunk elnökle alatt gyűlésben 3 ezer forint ajánlatot volt a képviselőségért. Rágalom, hogy a polgármester s a választók ne tudták volna kire szavaznak. Ezt a czikk-író gyártotta, meglehet azért, hogy ajánlatait s oly kívánságait, melyek a már meglévő állami intézményeket semmivel akarták volna velünk kicseréltetni — el nem fogadtuk s ismert programjéért nem ültettük hazafi megtsziteletésünk bizalmi emelvényére. A végén is tudja meg a czikkíró, hogy az oláhfalvi választó nép, ma már nem ott áll, hogy a szorolapátról lehullott pályvából is gazdag kalászkok kinövését remélje.

A főispánunk, polgármesterünk, papjaink és főjegyzőnk, Mihály Mihály ellen szort alaptalan vádakat visszautasítjuk, kohlománynak nevezve az egész czikk tartalmát.

Kelt Oláhfalú törvényhatósága gyűlésének határozatából junius 30. 1872.

(P. H.)

Dumél Károly,	Tankó Ignác,
jegyző.	városi kapitány.
Both Ferencz,	Benedek Ágoston,
Molnár József,	Both György,
József Imre,	György István,
	képviselők.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott: Szász-Régen jul. 6. 9 ó. 40 d. u.
Erkezett: 6. 11 ó. 15 p. d. u.

Tordamegye felsőkerületében 1610 beadott szavazatból 1245 szavazatot számítottunk báró Kemény Kálmánnak, Tisza László baloldali ellenjelölt és orsz. főkortes 345 szavazata ellenében országgyűlési képviselővé választott.

Feladatott Sz.-Udvarhelytől, július 5 ó. 50 p.
Erkezett: jul. 5. 6. ó. 57 p. d. u.

Eddig szavazott a jobboldali jelöltre 2884, a baloldalra 2278 választó; a jobboldali jelöltek többsége 606.

Feladatott Pesten jul. 6. 10 ó — p. d. u.
Erkezett: 6. 10 ó. 4 p. d. u.

Megválasztott képviselők száma 348; közülök deákparti 224, ellenzéki 124, pártunk nyert 50, veszett 22 kerületet.

Pesti tanfelügyelővé Bolya Gergely megyei tanfelügyelő nevezett ki.

Ma sehol sincs választás.

Skutari város nagy részét borzasztó zivész elpusztította.

Felad. K.-Fehérvárt jul. 5. 6. 10 p. d. u.
Erkezett 5. 7. 6. 25 p. d. u.

Abrudbányán beadott 350 szavazat, abból kapott Bittó István 274, Hegedűs Andor ellenzéki jelölt 74-et, megsemmisített 2.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, július 6.

— **Udvari ünnepélyek** a világiállás alalmából. Mint Bécsből jelentik, király ő felsége a ünnepe udvari méltóságokból bizottságot alakított, melynek feladata a bécsi világiállás alkalmából tartandó udvari ünnepélyekről programot kidolgozni, és azt áttekintés és jóváhagyás végett ő felsége elé terjeszteni. A király határozott utasítása folytán egy utazás Budapestre, és innen egy kirándulás Göllőre is fel fog venni a programba, és itt sem fognak az ünnepélyek hiányozni. Az utazás Bécsből Pestre gőzhajón, visszafelé pedig külön udvari vonaton fog történni. A kiállításra utasítás magas vendégek Bécsbe időzése alatt ő felségeik hallomás szerint Reichenauban, a német és orosz császári családok hetzendorfi s más császári várakban fognak lakni. Mindezen várak jókarban helyezése elrendeltetett. Végre jelentik még, hogy ugyanakkor nagy katonai szemle fog tartatni, melyhez a csapatok 10 mrdnyi kerületből be fognak rendeltetni.

— **Rudolf koronaherceg** az „Allg. Ztg.” értesülése szerint, Posenhofenből a napokban kirándulást fog tenni a bajor havasokra.

— **Deák Ferencz** e hó 9-én Buziásra rándul, hol néhány hetet Haynald érsek társaságában fog tölteni.

— **A m. kir. pénzügyminister** Bene Gyula kolozsvári pénzügyigazgatási fogalmazó gyakornokot pénzügyi biztossá nevezte ki.

— **A kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság** által Szabó Sándor és Molnár Ferencz 6 oszt. Löschdorfer Ervin, Telmányi Sándor, Boncz Gyula és Rend Dénes pedig 7 oszt. kir. adóbiztosokká kinevezettek.

— **A választások** országsszerte gyéren folynak. Az eddig említett képviselőkön kívül a következők választottak meg: jobboldaliak: Ujegyházsékbén: Dörr Samu és Mangezius Károly; Zemplénmegyében: Kazinczy István. Baloldaliak: Zilahon: Deák Lajos; Máramarosmegyében: Várady Gábor.

— **Az idő** újra esős-borús arccal köszöntött be. E változás legkellemetlenebbül azokra hat, kik a holnap jótékony célú sorsjétekkel összekötött dal- és táncünnepélyből részüket követelik: minthogy ez valószínűleg elmarad. A tervelt tűzijátékot is aligha nem ezen sors éri.

— **Diszlokoma.** A helybeli iparosok az orsz. magyar iparogyesület elnöke Ráth Károly ur tiszteletére tegnap este a „Nemes-kert”-ben bucsu-lakomát rendeztek. (Az estély folyamáról és hangulatáról — megbeszést szerkesztő ur, ha nem szólnak, mivel még élénk emlékünkből él jun. 28-ka, mely bennünket ovatosságra tanított.)

— **A torna víró-intézet** felépítésében a munkálatok ujabban oly örvedetes lendületet vőnek, hogy ezen az ifjúság gyakorlati nevelésére oly fontos és kiható intézetnek a meghatározott idő tartam alatti felépülése bizton várható.

— **A gy.-fehérvári** növendékpapság Péter és Pál napján művészi-dal és szavallati ünnepélyt rendezett, melyen a városi előkelő körök közönsége is nagyszámban jelent meg s mindvégig kiváló érdekeltiséggel kísérte a derék ifjak működését, kik ének- és szavallatban nem mindennapi eredményt tűntettek ki.

— **Olaszok** emlékezhetnek egy helybeli örült polgárnőről közölt hírnkre. Ma már a követzőknek járhattunk utána: A szerencsétlen nő 9 napig volt az óvári fogház egy ronda, sötét börtönszobájában; a szennyes helyen sem illő edelt, sem gyógyszer nem kapott, s ez idő alatt a különben testileg ép nő annyira beteg lett, hogy tagjait alig mozgathatta. Környezete mindent elkövetett, hogy a nő iszonyu börtönből elvitessék; így mind hasztalan, a válasz az volt, hogy továbbra is ott kell maradnia. Végre kórházunk derék igazgatójához fordultak, ki rögtön elvitette a szenvedőt, ki most kórházunkban gondozás alatt van. A mi a szegény nővel történt, városunk szegényére szolgál. Reméljük becsült ideiglenes polgármesterünkől, hogy erélyesen fog után nézni e sajnos ténynek.

— **Magyar szövegű** nemzetközi szerződés. Az amerikai egyesült államok s az osztrák-magyar monarchia közt közelebb kötött védjegy szerződés hivatalos kiadása Waschingtomból megküldetett s a szerződés szövegét 3 nyelven: angol-, magyar-, német nyelven tartalmazza. Első eset ez, hogy valamely idegen nemzet törvénykönyvében a magyar nyelv s vele a magyar államiság visszatükröződik.

— **Gregus Agost** „Tanulmányai”, melyeket Ráth Mór ad ki, az első kötet már jóformán elkészült. Abban beszédek és széptani czikkek vannak. A második kötet — színbírálatokkal és vegyes cik-

kekkel — szeptemberben készül el. A kettő együtt ötven ivre megy, s október elején lesz kapható.

— **A Servais Ferencz és Janina Olga** lapunkban is közölt házassági híre a lapokban általában jelentetik ki.

— **Torda június 5-én** A képviselő választás alkalmával az ellenpárt által elkövetett törvényellenes pressio és a választóknak fenyegetés általi terrorizálása miatt, sok választó: úgy a vidéken mint a központban polgári joga gyakorlását a választásnál vesztély nélkül megkísérteni nem mervén; pártunk a választóbizottság elnökéhez óvását 4-én délután 5 órakor beadván, visszavonult. Az ellenpárt törvényellenes eljárását csak a már megindított nyomozatok felderítése után fogjuk részletezni. A tordai központi Deák-párt megbízásából. D.

— **Az ifjú Milán** szept. fejedelem idei augusztus 22-én nagy ünnepélyek közt nagykoruak fog nyilvánítani. Ez alkalomra a meggyilkolt Mihály fejedelem neje (gr. Hunyady Julia) s a fejedelem rokonai mind meghívattak Belgrádba.

— **A Vajda-Hunyad környékén** fekvő ércz bányákat és hámorokat a kormány az Erlangerféle bankháznak adta ki bérbe.

— **A hazai műemlékek** bizottsága már is tevékenyen működik. Egyik főgondját a visegrádi romok fentartása képezi, s — javaslata szerint — ott a jövő évben az ásatáson kívül következő munkák lennének végzendők: több rendbeli aláfalazás, a felső víztartó beboltozása, a főkapu archivoltájának kiépítése, a fellegrába vezető hid építése stb. Továbbá a jövő évi országos költségvetésben következő régi emlékekre ajánlanak segélyt kérni: Lipótmegyében az okolicsnai Mátyás korabeli templomra ezer forintot, a jánosí bencések két tornya rommákorí templomára két ezer forintot, a lebényi templomra hatezer forintot. Intézkedés történt arra nézve is, hogy Gömörben a söregi régi templom elhordatása megakadályoztassék. Stornó Ferencz becses lajstromot küld 78 magyar régi műemlékből, s a bizottság fölkerde e jeles régészeti képirót, hogy vázlatait dolgozza ki a bizottsági gyűjtemény számára. A bizottság tagjai általános tárgyszeretettel buzognak s köztük kiválólag Henszlmann Imre, Romer Floris, Hegedűs Kándid min. tanácsos stb.

— **Az „Ellenőr”** a kolozsvári választásról szóló táviratában ezeket mondja: „Az ellenzéknek bővséges alapja volna a választás megsemmisítését kérni, de nem akarja Kolozsvárt új választási izgalmaknak kitenni. Közel 800 ember nem vett részt a választásban hivatalos pressio miatt. Ráth Károlyra az iparosok pártkülönbség nélkül szavaztak. Az igaz, hogy kért lehetett volna a választás megsemmisítését, csak hogy a kérésről a nyereség hosszú az ut nagyon. A 800 szám meg haladali a-xesisnek is tulságos nagy. A 2200 összeirt szavazóból éltjogával 1700, oly szám, a mennyien soha még Kolozsvárt részt nem vettek a szavazásban. Hogy Ráth Károlyra nem szavaztak az iparosok pártkülönbség nélkül: azt a távirat szerzője épen úgy tudja mint mi s így tudva mond olyat, a mi valóság-gal nem egyezik meg. Valószínű pedig, hogy ezt a táviratot is „a bizottság” küldte, mint a Reform ugyanezen ferditéseket tartalmazó telegrammját — mit várunk aztán az egyes tudósítókól, ha még a bizottság is ily valótlanságokat szór világga?

— **Adoma Vilmos császárról.** Két fiatal nő minden áron be akart menni a babsbergi parkban Kleist emléksobrárt megtekinteni. Hasztalan erősité a felvigyázó, hogy a parkban Kleistnek nincs szobra, a nők nem tágitottak. Eközben arra gördül Vilmos császár fogata s leereszkedéssel tudakolja, hogy mi fölött vitáznak. Megmondják neki. „A felvigyázónak igaza van, — felelé Németország császára — Kleist emléksobrá sirja fölött emelkedik, és pedig jó messze ide, Brück sirja mellett.” S e szavakkal kocsiából kiszállva megparancsolja a kocsinak hogy a mondott helyre hajtson, a hölgyeket pedig barátságosan felszólítja, hogy lépjenek kocsi-jába. Ezek meglepetésekben szavakat alig lelnek, de a leereszkedő uralkodó mind csak unszolja őket, hogy csak foglalják el kocsiját, mit utóbb ezek csakugyan meg is tettek. — Szép vonása a németek dicsőített „Heldengreiß”-nak, — legalább így adja elő egy berlini újság.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar országos központi takarékpénztár első üzleti értesítése.

Pest, 1872. július.

(Folytatás.)

Egyéb tőkeelhelyezésre alkalmas papírok közül ajánlhatjuk a magyar földhitelintézet 5 1/2%-os 33 éves zálogleveleit, melyek 89,75—90 árfolyam mellett kb. 6,10%, és a pesti kereskedelmi bank 6%-os 23 éves zálogleveleit, melyek 92,25 árfolyam mellett 6 1/2%-ot jövedelmeznek.

Azoknak, kik sorjegyek iránt birnak hajlammal, ajánlhatjuk a magyar jutalékkölcsönt, mely tudvalevőleg a magyar kormány által az 1870 X. t. cz. alapján vétetett fel, s mely bár teljes biztosságot nyújt és adómentes, mégis 108,25-ért kapható, holott a szintén kamat nélküli 1864-iki osztrák jutalékkölcsönnek folyó évre még 2 huzása esik, és pedig a 9-ik huzás augusztus hó 15-ére 150,000 frt, a 10-ik huzás november hó 15-ére 200,000 frtos főnyereménynyel.

Midőn bankintézeteink részvényeire térünk, lehetetlen első helyen nem említenünk a hazai legrégibb bankintézetet, a 30 év óta fennálló pesti magyar kereskedelmi bankot, melynek terjedt üzletköre s közelsimerésben részesülő szilárdsága ép úgy, mint osztraléka eléggé igazolják árfolyamukat, mely 500 frt befizetés után „800 frton áll. A bank részvényei egyébként szilárd kezekben vannak, s a forgalomban éppen nem sűrűn fordulnak elő. Ezen részvényekben azonban éppen az említett oknál fogva, nagy árul-lázmások nem igen fordulnak elő, és így e papír vételét nem annyira azoknak ajánlhatjuk, kik gyors áremelkedéseket várnak, mint a huzamos időre szilárd befektetést kereső tőkének.

Az újabb pénzintézetek közül a magyar általános hitelbank (alapított 1867-ben,) az angol-magyar (1868.) és franco-magyar bank (1869) részvényeit tartjuk különösen kiemelendőknek. Az elsőbe a bécsi „Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe” felosztott pesti fiókja beolvadt, s szoros összeköttetése a nevezett bécsi intézettel szép hasznót biztosít neki, miután a két intézet közt kötött egyezmény szerint a bécsi „Creditanstalt f. H. u. G.” minden kibocsátásainál bizonyos hányaddal részesítetni tartozik a pesti intézetnek. A magyar ált. hitelbank részvényei 120 frt befizetés után, a 9 frt 50 kros szelvényt betudva, 166,50-en állanak.

Az angol-magyar bank részvényei legelőször bankpapírjainkhoz tartoznak eddigéig; 80 ezüst forintnyi befizetés után 13 1/2%-ot hoztak a múlt évben, s a banküzletnek oly kedvező idei első fél év is kilátást nyújt, hogy az ez évi eredmény sem fog a tavalyi által elhomályosíttatni. Tekintve már most, hogy egy közgyűlési határozat folytán az ezüstre szóló részvények 120 ezüst árfolyammal állapítvák meg, a részvények névértéke papírban 96 frt, s miután a 116 frt árfolyamba a 7 frtnyi szelvény is betudva van, a részvények csak körülbelül 13 frtal állanak névértékük fölött. A bank vezetése igen óvatos.

(Folyt. követh.)

A Kolozsvári takarékpénztár 1872. június

havi üzlet forgalma.

Bevétel.

305. betét után	frt. 67382.75
Visszafizetett váltók	117320.—
Visszafizetett előlegek	10190.—
Befizetett kamatok	2321.89
Külfömből díjak	736.55
Értékpapírok eladásából	13050.—
Értékpapírok kamatai	2239.—
Visszafizetett elhelyezmények	11000.—
Elhelyezmények után befizetett kamatok	909.—
Állam illeték előlegek után	19.60
	225168.79
	76574.49
összesen	frt. 301743.28

Kiadás.

Visszefizetett betétek s tőkésített kamatok 120 tétel n.	frt. 63138.40
Kifizetett betéti folyó kamatok	160.02
Leszámlított váltókra	120420.27
Előlegekre	4260.—
1871 évi osztalékra	285.—
1870. évi osztalékra	5.—
Kezelési költségekre	265.26
Tisztí fizetésekre	273.40
Megjelenési tisztelet díjakra	126.—
Bécsi bankháznak értékpapírokért	20000.—
Állam illeték előlegek után	19.60
	frt. 208952.95
Pénztári maradvány június 30-án	92790.33
összesen	frt 301743.28

Kolozsvárt 1872, június hó 30-án

— **A m.-vásárhelyi piact** árai jun. 27-ről, alsó ausz. mérője. Tisztabúza 4 ft. 78 kr., rozs 3 ft 90 kr. Egyébúza 4 ft 18 kr. Zab 1 ft 84 kr. Széna köve 1 ft 80 kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 11 ft — kr. Egy font fagygyertya 40 kr. Marhahus fontja 22 kr. Konyhalisz 12 ft — kr. Lencse kupája 22 kr. Paszuly kupája 18 Burgonya mérője 2 frt — kr. Disznózsir 60 kr. 76 kr.

— **A dézsi piact** árai június 25. a. ausz. mérő tisztabúza 6 ft 60 kr. rozs 5 ft 60 kr. Egyébúza 4 ft 40 kr. zab 1 ft 80 kr. Széna 2 ft. 40 kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 11 frt. — kr. Marhahus fontja 16 kr. Konyhalisz 10 kr. Borsó mérője 20 kr., lencse 24 kr. paszuly 16 kr. —

— **A szamosújvári piact** árai június 29. alsó ausz. mérő tisztabúza, 6 ft 20 kr. egyébúza 4 ft 80 kr., rozs 4 ft 10 kr., törökúza — ft — kr., zab 1 ft 60 kr, széna mázsája 2 ft 20 kr. Egy ől fa 36 hüv. hosszú 14 ft. — kr. marhahus ontja 23 kr., konyhalisz 9 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Július 6-án 5°. Metalliques 100 frt 64.50. Kamat — 5°. Nemzeti kölcsön 100 frt 71.50. 1860. Kölsön 104.20 Bankrészvény 852. Hitelintézet részvények 329.40. London 10 ft. st. 111.20. Ezüst 118.75. Cs. kir. arany 5.32. Napoleondor 8.90. Urbéri kötvények: Magyarországi 82. Temesi 80.50 Erdélyi 79.50. Horvátországi 84.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyilttér.)*

Biasini gyorskocsi menetrendje 1872. június 1-sőtől:

Május 6-ikán a m. k.-vasut Tóvis — Megyesi vonala a forgalomnak átadatván, az egész

*) E rovat alatt közlletekért csupán a sajtóhatóság rányában vállal felelősséget a szerk.

vasuti menetren Felvincz Marosvásárhely és Károlyfehérvár között váltózás alá jött, a gyorskocsi indulását a vasut érkezése és indulásához kellett szabályozni, hogy minden Felvinczre érkező és onnan elinduló vasut takhoz közvetlen csatlakozás legyen. —

A gyorskocsi indulnak Kolozsvárról Felvinczre naponta kétszer, reggeli 3 és délután 4 órakor. —

Felvinczről Kolozsvárra reggel 4 órakor és délután 3 órakor a vasut megérkezése után, — Kolozsvárról Déésre marad a régi indulási idő reggeli 8 óra naponta.

Déésről Kolozsvárra délután 1 óra. 1 hely ára Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I. Coupeba 4 frt, hátulsó 3 ft. 50 kr. 30 font szabad podgyászszal. Tordáig 2 frt.

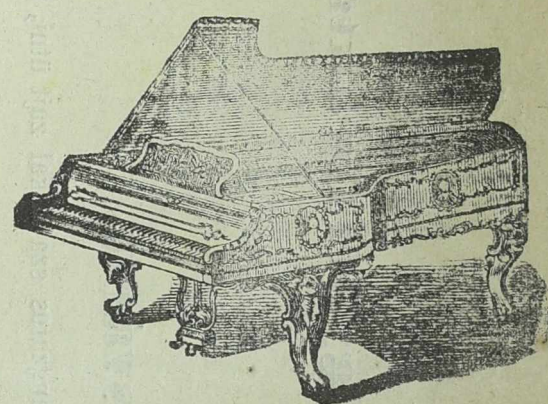
Kolozsvárról Szamosújvárra 2 ft. 40. vagy vissza. Kolozsvárról Déésig vagy vissza 3 frt. 20. — 30 font szabad podgyászszal.

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, július 5-én

Querató József vasuti mérnök Kassáról, Végh István birtokos Abrudbányáról, Veszeli Albert birtokos Hidalmásról, Éltető Elek birtokos Cs.-Szeredából, Gyulai Sándor birtokos B.-Hunyadról, Ajtai Gábor birtokos Dobokáról, Szappanyos Miklós birtokos Sz.-Ujvárról, Gajzágó Kristóf birtokos Sz.-Ujvárról, Balog György ügyvéd. Maurer Béla birtokos Keresdéről, Toldi János kereskedő N.-Bányáról, Better József birtokos Gy.-Szt.-Miklósról, Vincze Daniel birtokos N.-Enyedről, Gedeon József kereskedő B.-Hunyadról Nagy Elek birtokos Háromszékről, Horvitz Emanuel vállalkozó M.-Vásárhelyről, Szakács József birtokos Udvarhelyről, Szautil Gábor mérnök Segesvárról, Vonyitsek Károly Tordáról, Szabó Titus birtokos N.-Enyedről, Rediger Géza lelkész Tordáról, Pap László hivatalnok K.-Fehérvárról, Goró Ede birtokos Hunyadmegyéből, Mendel Simon birtokos K.-Fehérvárról, Ketzeli Sándor birtokos Deésről, Czikmántoni Ottó birtokos Deésről, Kolosi Béla K.-Fehérvárról, b. Bánffy Zsigmond birtokos Tóvisről, Szász Dénes birtokos M.-Vásárhelyről, Hochfelder József kereskedő Pestről, Kohn János marha kereskedő N.-Váradról, Szerinek József mérnök Medgyesről, Setz J. kereskedő Tordáról.

KOLOZSVÁRTT

DE MJÉN LÁSZLÓNÁL

kaphatók a legjobb bécsi

zongorák

gyári áron és felelősséggel.

**Minden betegnek erő és egészség
gyógyszer és költség nélkül:
Revalesciére Du Barry
Londonból.**

Minden szenvedőnek egészség az izletes Revalesciére du Barry által, mely gyógyszer költség nélkül az alábbi betegségeket eltávolítja: gyomor, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálkahártya-, légzési, hólyag- s vese bajok, gümőkör, aszkor, asthma, köhögés, emésztelenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vizkór, láz, szédülés, vértelenség, fülzúgás, rosulát és hánys és terhesség alatt is, diabetes, méh-kór, elsoványodás, csusz, kőszvény Kivonat 73,000 tapasztalásból, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyászatnak ellenállottak. **48,421. sz. bizonyítvány.**

Vág-Ujhegy Magyarországon
Több éve zavarva volt emésztésem gyomorbajokkal és elnyálkásodással kellett küzdenem. E bajoktól a Revalesciére 14 napos használata által megmenekültem.

Sternér J. L. tanító a népiszkolán.
Gasen, Stiria, Birkfeld posta 1870. nov. 19.
Igen tisztelt ur! Örömmel és kötelességem szerint leg elismerem a Revalesciére jó hatását, a hogy ez több oldalról elismertett. E kitűnő szer engem borzasztó lélekzúg, nebelyek-től nehéz köhögéstől, feljutt nyaktól, nyomorgócsótól szabaddított meg, melyekben évekig szenvedtem.

Steinlege Vincze pens. lelkész.

Páris, 1866. april 26.

Uram! Az ön Revalesciére-csokoládéja oly jót tett, mint-hogy asthaticus bajoktól, melyekben évekig szenvedtem, végleg megszabadított

Gaillard, a francia hadserg főintendása.
Adra, Almeria tart. (Spanyolország 1867. oct. 21.

Nagy örömmel jelentem önöm meggyógyítását hoszas szenvedéseiből, miket egy borkötés okozott és az álomtól fosztá meg.

Perrin de la Hitellos francia vice-consul
72,632. sz. bizonyítvány.

Beaumont, 1868. aug. 5.

Az ön Revalesciére-je csodákat művel a betegknél. Küld-jönmög 72 szelencével.

Balette J., gyógyszerész.

Táplálkóbb levén mint a hus, a Revalesciére feloldott és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja gyógyszerében.

Bádószelencékben fél fontos 1.50, 1 fontos, 2.20, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 frs, 20 frt, 24 frs, 36 frt. Revalesciére csokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten Török, Linzben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél, Posonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvártól: Dieballe, Györgynél, Vágújhegyen: Congleuer Ignácnál, Csernovitzban: Schmirch Ignácnál, Varasdon: dr. Halter A.-nál, Ágrában: Irgalmasok gyógyszerházában, azonkívül a bécsi ház postai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

Hivatalos.

(254) (2—3)
Szállítási hirdetmény.

A m. kir. és társ. verespatak orlai
altárna számára 1872. augusztus 15-ig

szállítandó 80 mázsa kétszer finomított
repceolajra ezennel pályázat hirdetetik.
Szállítani kívánók ajánlatai 1872.
évi **julius 20-ig** az alírott m.
kir. bányahivatalhoz benyújtandók.
Abrudbányán, 1872. július 1-5-
napján.

M. kir. bányahivatal.

Ismételten leszállított árak.

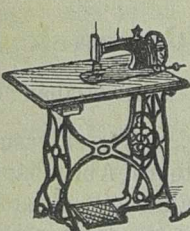
havonként 5—10 forintos részlet- vagy készpénz fizetés,
szilárd jótállás és ingyen tanítás mellett
ÁJÁNLJA

Boér Sándorné nagy varrógép-raktára

Kolozsvártt, bel monostorutca 190 sz. a.

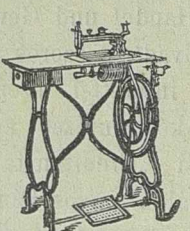
Wheeler & Wilson-

Singer-

Grover & Baker-

és Howe Eliás-féle.

valamint minden létező és kitűnőnek elismert más szerkezetű
varró-gépeit.

Ezen raktárban úgy családi használatra, mint üzleti célra,
jelesen: szabó, festő, kárpitos, kalapos, keztűs, cipész, nyerges, szij-
gyártó, szóval minden varrást folytató üzlethez — a szükségletek tekintetbe
vételével — különösen készített **varró-gépek** nagy választékban találhatók.

Ezeket kívül többféle

k ö t ő - g é p e k ,

minden fajta **kézi varró-gépek.**

Most érkeztek új keztyű varró-gépek.

!!! Új és legolcsóbb!!! Temetkezési vállalat Tamási testvérek és társa

ezég alatt belközéputeza id. Hintz György ur háza alatt Kolozsvártt.

divat-üzletünk terén

A midőn új üzlet-vállalatunkat a t. cz. közönségnek becses figyelmébe ajánljuk, nem szándékunk nagy ígérettel és hangzatos szavakkal zajt ütni, mint
eddig az évek hosszú során át 14 év óta fennálló

szerecsenek vagyunk a t. cz. közönség minden irányban becses bizalmát és pártfogását kérni, úgy legnagyobb törekvésünk leendő új vállalatunknak is, mely oly
szükségessé vált — előforduló gyász eseteknél a költségek mentől jutányosabban eszközöltessenek.

Nekünk táblázatunk (Tariffa) a temetkezésre osztályozva nincsenek, mindenki kiválaszt- és megrendelheti azt, a mi a körülményekhez képest szükséges, a
leegyszerűsítettől a legfényesebbig.

Minden megrendelt és kiválasztott árunk legolcsóbb és határozott ára leendő.
Mindent tehát, a mit temetkezésnél a hulla végtelentelenségű eszközölési szükségessé, egyszerű bejelentéssel pontosan és gyorsan teljesítünk.

A midőn is főbb feladatunk leendő, azon közönségnek, kik szomoru kötelezettségét kénytelenek teljesíteni, ezen a téren is oly igazságos eljárást tanúsítani,
mely új vállalatunknak életrevalóságot és szintén becsületet szerezzen

Tamási testvérek és társa.

T ű k r ö k

és olaj festményű képek széles aranyozott
keretekkel

részlet fizetésekre

(257) kaphatók: (1—3)
STEIN JÁNOS
papir-, író-, rajz- és festészeti szerek kereskedésében
KOLOZSVÁRTT
főter 2-dik szám.

Angol (simított) pergament papírok befőzendő
gyümölcsök üvegeinek légmentes bekötésére, az eddig
használt **LANTORNÁNÁL** sokkal olcsóbbak, tiszt-
tábbak és csészérűbbek. **Egy iv ára 5, 8, 10 kr.**
nagyobb vételnél kedvezmény.

Ablak görfüggönyök

(Roulette)
a legnagyobb csinnal kiállítva, darabja **1 frt, 1 frt 10,**
1 frt 20. és feljebb. A felfüggesztéshez szükséges rész
szerkezet **ára 60 kr.**

Ugyszintén vonalozott és bekötött
kereskedelmi-, üzleti- és gazdasági könyvek
dús választékban **jutányos árárt.**

Legújabbban megjelentek

és Stein János könyvkereskedésében

Kolozsvárt kaphatók:

Magyarosan.

A magyarnyelv sajátágairól
írt jegyzetekhez.

Irta Gyergyai Ferencz.

Ára 1 frt 40 kr.

Párisi titkok.

Irta Sue Jenő. Francziából. I—XI kötet.

Egy-egy kötet ára 80 kr.

Birtokrendezési eljárás az ország erdélyi részében.
Hivatalos kiadás.

Ára 40 kr.

A néptanítók nyugdíjazása,

üzvegyeik és árváik gyámoltása külföldön és hazánkban. **Irta Molnár**
Aladár. Ára 1 frt 40 kr.

Magyar népköltési gyűjtemény.

Uj folyam. A Kisfaludy-társaság megbízásából szerk. és kiadják.
Arany László és Gyulai Pál. 2 kötet. Ára 6 frt.

A Z U R A K.

Regény. **Irta Tolnay Lajos. Ára 1 frt.**

Elmélkedések,

Magyarország pénzügyi viszonyai, különösen pedig állambevételei
és adó-rendszere felett. **Ára 80 kr.**

Magyarhon edényes növényeinek fűvészeti kézikönyve.

Irta Hazslinszky Frigyes. Ára 2 frt 80 kr.

K ö l t é s z e t t a n.

Tanodai és magánhasználatra. **Irta Török László.**

2-dik teljesen átdolgozott kiadás. Ára 1 frt.

Az egyetlen tudományról.

A nőképző-egylet estélyén, olvasta Greguss Ágost. Ára 30 kr.

Eva leányai.

Houssaye Arsén francia regénye után. Ára 1 frt 20 kr.

Helység névtár.

A királyhágón inneni rész

(Erdély)

községeinek betűrendes névtára.

A közigazgatási és legújabb törvényszéki felosztás szerint, a posta-
kerületek, adóhivatalok és az orsz. vásárok kimutatásával.

Hivatalos adatok után összeállította B. L.

Ára 1 frt. 50 kr.

Ezen 10 nagy ivre terjedő munkával, a melyben az eddigi hasonló munkákban előforduló hiá-
nyok gondosan pótolva vannak, nem csak hivatalnokoknak, hanem általában minden ügyes-bajos
embernek egy nélkülözhetetlen kézikönyv van nyújtva, a melynek becsét főleg azon körülmény emeli,
hogy a helység-nevek az Erdélyben divó mindhárom nyelven előadvák s a betűrendben akármely elne-
vezés alatt feltálalhatók. Általában oly mű ez, a mely az állami életben előfordulhatók bármely körül-
mény közt pontosan kijelöli a községek politikai, törvényszéki, adóhivatali, továbbá utolsó postai ho-
vatarozását, s a hol orsz. vásárok szoktak lenni, ezek napjait is kimutatja.

A folyó 1872-dik év tavasza folytán megjelent „Helység névtár” nyom-
tatása közben történt a közigazgatási hatóságok szervezése, legtöbb helyen meg-
lön változtatva a megyék, székek és vidékek régi járási felosztása, és a „Helység
névtár” e tekintetben hiányosnak mutatkozott; a mely hiányt pótolandó, egy
Toldalék kiadása vált szükségessé, a mely most hasonlólag megjelent, s a tör-
tént változásokat tünteti fel, és a „Helység névtár” mellé elkülönítetten szükséges.
E Toldalék a „Helység névtár” minden példányához ingyen fog mellékelteni,
mint annak kiegészítő része, és ahoz a „Helység névtár” eddigi birtokosainak is
igénye levén, felkértem, hogy az iránt reklamálni sziveskedjenek; és azonnal
meg fog küldetni.

Kolozsvár, június 30-kán, 1872.

Stein János,

erd. muzeum-egyl. könyvtárus s a „Helység névtár” kiadója.

Iskola Alapítvány Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár Alapítvány, Szociál-BCU Cluj
Nyomtatott az ev. ref. kőtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

(256) (1—3)
Kolozsvártt a kül-tordautczában

Mátyás fogadó

ezim alatt ősmert terjedelmes telek és
épületek kedvező feltételek mellett szabad
kézből eladó. Értekezni lehet személye-
sen, vagy bérmentes levél által Tauffer
Ferencz ural Kolozsvártt.

(253) (3—3)
Kiadó birtok.

Alólirt tudatja, hogy a pánczélscehi
és határos r.-kereszturi birtokait, mely
áll 264 hold szántó és kaszáló, 102
hold erdő legelőnek használható, jó
karban levő udvarház, gazdasághoz tar-
tozó épületekkel, a szesz-áruházi jogból
140 frt. jövedelemmel, a szellérekkel 450
nap számmal együtt folyó év Sz.-Mihály
naptól fogva **6 vagy még több**
évekre is haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Szamosujvártt 125.
ház sz. alatt, vagy Pánczélscehen a hely-
színén a tulajdonossal.

Pánczélscehen, június 25-én, 1872.
GAJZÁGÓ.

„AZ EGÉSZSÉG” IFJUI ÉLETERŐ ÉS SZÉPSÉG ESZKÖZLÉSÉRE

leghasznosabb szerek!

A LONDONI VILÁGKIÁLLÍTÁSON 1862-ben
kittüntetett gyógyszeres illatszerek
ÉS OLTÓZÓ ÁSZTALI VEGYÉSZI MUELEKKEK:

BÁNYAY L. KÁROLY

Okleveles gyógyszerész találmányai;
és vegyész gyártmányai **KOLOZSVÁRTT**
cs. k. pátenst által törvényesen védelmezve.
Az egész osztrák birodalom és Magyarország ter-
ületére cs. k. kizárólagos kiváltságot nyert:
Gyógyszeres növényi

VICTORIA-PARFÜM.

Egészségi és szépítő illatszerek, mely álta-
lános hasznosnak elismertett:
Mint illatszerek, mint szépítő mosdó-szer,
mint szájmosó, mint füstölő-szesz és a
leghatásosabb ideg- és izom erősítő.
Egy üveg tartalma 8 lat
VICTORIA PARFÜM.
Ára 1 frt 40 kr. o. 6.

Ezen illatszert 3 Felső és a csá-
szárné és királyné legmagasabb elisme-
réssel **PALOTA-FÜSTÖLŐ** elfogadni
kegyeskedett.

Kittüntetett gyógyszeres-növényi

BALSAMIN HAJESENTIA.

A hajkorpa gyors eltávolítására, a hajbőr
tisztítására és erősítésére s főképpen a
haj hullása ellen. Egy eredeti üveg
tartalmaz 8 lat **BALSAMIN-ESENTIÁT.**
Ára 1 frt 25 kr.

BALSAMIN HAJERŐSÍTŐ POMÁDE

a haj hullása ellen és a hajnövekedés
elősegítéséül. Egy eredeti nagyobb té-
gely **ára 1 frt o. 6.** minden raktárban.

PURITAS-PECSÉTTISZTÍTÓSZESZ

Melylyel minden **KELMEK** és **KESZ-
TYÜK** színváltozás nélkül gyorsan tiszt-
íthatók. Egy eredeti üveg **ára 35 kr.**

Kittüntetett gyógyszeres-növényi

AROMATIN SZAJVIZ.

A foghús erősítésére, a fogak épen tartá-
sára s tisztítására, és a szájrészek ren-
des ápolására, a könnyen vérző iny- és
lógott fogak szilárdítására; úgy szintén
az odvas vagy bérakott fogaktól, dohány-
zástól vagy egyébként büzös-szájszag
gyors elűzésére, és azonnal kellemes
szájlehellet eszközölésére. Egy eredeti
nagy üveggel: **Ára 1 frt 25 kr. o. 6.**

Kittüntetett:

MAGYAR-NEMZETI

BAJUSZPEDRÓ.

Általános kedvelt, szilárdul-ösztetartó,
s tetszés szerinti hajlekörtségért, mely
a bajuszát nem törli, sőt fésüléskor sem
töpi, s mivel zsebben hordozás alatt is
megtartja eredeti jó minőségét, minden
időszakban kedvezőleg használható. Egy
Védjegyes érc-dobozban **ára 35 kr.**

Kittünt.:ett:

**ERDELYI-FLORA MOSDÓ és BE-
RETVALKOZÓ-SZAPPAN**

védjegyes borítékban. **Ára 25 kr. o. 6.**

Kittüntetett Hajfestő-szer:

JUVENTAS-HAJFESTŐ-SZESZ.

Mely által az őszhaj, szakál, ba-
jusz és szemöldök 1/4 óra alatt az
ifjú körhöz hasonló természetes szőke,
barna vagy feketére, több hónapokig
tartósan színezhető, és oly állandó, hogy
a rendes mosdások után is változatlan
marad. Használati eszközökkel és utasi-
tással. **Ára 2 frt 50 kr. o. 6.**

Kittüntetett:

ERDELYI FLORA POMÁDE.

A haj szépítésére és rendes ápolá-
sára. Érczetős üveg-tégelyben.
Ára 50 kr. o. 6. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelezve:
BÁNYAY L. K. Kolozsvártt.
A fennebb jelölt szobott árakból
minden Ducetes megrendelésnél 10%
azaz egy tízed ár leszámitódik, nagyobb
megrendeléseknél aránylagosan több ked-
vezmény van szabályozva. A megrende-
lések egyenesen Kolozsvárra a Redoute
áttelében lévő **BÁNYAY LITERÁTI**
KÁROLY saját házához intézendők.

ORVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG
elemelve **ÁRTALMATLAN** létrészekből levők-
nek **TALÁLTATTAK**, s mint legjobb minőségűek
HITELESEN **ÁJÁNLVA** vannak.

(8)

(7—*)